

УРДСВХ. № 517/17. М. 2016.

РЕЦЕНЗИЯ

върху дисертационен труд, представен за присъждане на образователната и научна степен „доктор” към катедра „Футбол и тенис”

от доц. д-р Венцислав Иванов Гаврилов
ХТМУ - София, кат. „Физическо възпитание и спорт”

ТЕМА: СПЕЦИАЛИЗИРАНА ПОДГОТОВКА НА ВРАТАРЯ

Автор на дисертационния труд: ДАНИЕЛ РУМЕНОВ ДИМОВ

Научен ръководител: ДОЦ. МИХАИЛ МАДАНСКИ, ДОКТОР

През последните години не се забелязват трудове, които да обследват ролята на вратаря във футболната игра. Неговото значение в състезанието е изключително важно, защото всяко действие на вратаря се забелязва от всички. Грешките му в повечето случаи са фатални за отбора и за това трябва да се търсят варианти за тяхното отстраняване и намаляване. През последните години ролята на вратаря в тактическите постройки на отборите е особено важна. Негово задължение е не само да играе в рамката на вратата и в очертанията на наказателното поле, но много често и извън него при защитни и атакуващи действия на отбора. Играта с крака на вратаря в последните години е особено важна и не е случайно, че играчите на този пост на световно ниво боравят с долните си крайници. В много отбори вратарят се използва като либеро, за да създава числено преимущество в защита и да подкрепя своите съотборници при преса от противниковия отбор. Много важна е и неговата роля при организирането на атаката на отбора. Той вижда цялото игрално поле и точното подаване на топката след отнемането ѝ е особено важно.

От казаното до тук можем да адмирираме разработването на методика за усъвършенстване на спортната подготовка на вратарите. Това ще допринесе за

спортно-техническото израстване и усъвършенстване на вратарите в България. В експеримента се търсят тренировъчни средства, които в по-голямата си част се прилагат за първи път у нас и обхващат всички страни на спортната подготовка на млади футболни вратари.

Трудът по своята структура е изграден правилно, съобразно изискванията и съдържа традиционните четири глави.

Дисертационният труд се състои от 140 страници, 29 таблици, 55 фигури и библиографска справка, която съдържа 132 източника/100 на кирилица и 20 на латиница и 12 уеб сайта/ и приложения.

В Глава I е направено литературно проучване и анализ на проблема в обем от 45 страници. Авторът показва добро познаване на обекта на изследване.

В дисертационния труд е демонстрирано задълбочено изучаване на особеностите на игровата дейност на вратаря в съвременния футбол. Отбелязано е, че учебно-тренировъчният процес при подготовката трябва да бъде подчинен на специфичните особености на състезателната дейност.

Отбелязани са трите основни функции в играта на вратаря:

1. Игра в рамката на вратата;
2. Игра извън рамката на вратата;
3. Организация на атаката и ръководство на защитата.

Обърнато е необходимото внимание на адаптацията в тренировъчната и състезателната дейност на вратаря.

Направена е много добра ретроспекция на научните търсения в подготовката на вратаря, където се вижда, че у нас са работили по-задълбочено двама автори в тази посока. Разгледана е същността на спортната подготовка във всичките ѝ аспекти според спецификата на вратарския пост.

Използван е достатъчен брой литературни източници на кирилица и латиница. Доброто им проучване позволява на автора да направи подробен анализ на проблема.

Направеният литературен обзор дава основание на докторанта да определи правилната формулировка на работната хипотеза.

Глава втора обхваща целта, задачите, организацията и методите на изследването, които са формулирани ясно и точно. Те дават добра представа за последователността на изложения материал в научния труд. Докторантът си е поставил пет задачи, които съответстват на хипотезата и изискванията за дисертационен труд.

Обект на изследването са 31 футболни вратари от националните отбори /5/, експериментална група от млади вратари на клубно ниво/13/, контролна група от млади вратари на клубно ниво/13/.

Изследването е проведено в три етапа от 2011 до 2014 година, което говори за една задълбоченост на експерименталната работа.

В дисертационния труд са използвани подходящи методи – анализ на литературните източници, анкетно проучване, видеозапис за успешност на адаптацията, която е оценявана в лабораторни условия, педагогически експеримент /апробираната методика е съобразена с възможностите и подготвеността на вратарите/, спортно-педагогическо тестиране /използвани са 17 теста, психологическо тестиране и математико-статистически методи /вариационен, корелационен, честотен, сравнителен анализ/.

Използваните методи и методики са добре приложени в хода на цялостната разработка на дисертационния труд.

Третата глава разглежда анализа на получените резултати. Анализът е направен последователно на добро ниво, онагледен с таблици и подходящи фигури, които допринасят за коректното и пълно изложение на получените резултати.

Направен е анализ на резултатите от анкетното проучване, взето е мнението на 56 треньори на вратари, които са отговорили на 14 въпроса. Проучването показва, че е необходимо създаването на специализирана методика за подготовка на млади футболни вратари.

Направеното лабораторно изследване при наказателни удари установи четири фази на действия на вратарите:

1. Фаза на подготовка;
2. Фаза на подскачане и движение по голлинията;
3. Фаза на скока;
4. Фаза на полета.

Констатирано е, че психологическата подготовка на вратарите е от съществено значение в целогодишната работа.

Разработена е специализирана методика за подготовка на млади вратари, която е приложена в продължение на една година. В нея са включени специализирани упражнения, които в голямата си част отразяват игрови ситуации. Тренировъчните занимания са насочени към усъвършенстване на технико-тактически действия, развиване на физически качества, усъвършенстване на взаимодействието между вратаря и защитата, развитие на адаптация на вратарите и успешно участие в състезанията.

В експеримента е установено, че използваните средства и методи за целенасочено въздействие са оказали положително влияние върху развитието на обследваните показатели.

При сравняване на прираста на резултатите при трите групи се потвърди работната хипотеза, че приложената програма повишава равнището на всички компоненти на спортната подготовка на млади футболни вратари.

В глава четвърта са обособени изводи, препоръки и приносите на изследването, полезни за практиката. Те произтичат от анализа на резултатите и тяхната реализация в практиката.

Получените данни обогатяват тренировъчната методика с нови факти на системата за спортна подготовка на млади футболни вратари в условията на Република България.

Според мен приносите на дисертационния труд са:

1. Създадена е методика за усъвършенстване на тренировъчния процес на млади футболни вратари.
2. За първи път е проведено изследване на способността на антиципация на млади футболни вратари при изпълнение на дузпи.
3. Изследвани са основни аспекти на подготовката при млади футболни вратари – психологическа, физическа и техническа подготовка.
4. Предложени са упражнения за усъвършенстване на всички страни на спортната подготовка на млади футболни вратари.

Приносите на дисертационния труд имат както научно, така и научно-приложно значение и допринасят за обогатяване на знанията в областта на спортната подготовка при вратарите.

Докторантът има три публикации по темата на дисертационния труд.

Като имам предвид гореизложеното, с увереност твърдя, че настоящият дисертационен труд отговаря на изискванията за придобиване на образователната и научна степен „доктор”.

С убеденост предлагам на уважаемите членове на научното жури при НСА “Васил Левски“ да дадат своя положителен вот за присъждане на образователната и научната степен “доктор” на Даниел Руменов Димов по научната специалност „Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка /вкл. МЛФ/, професионално направление 7. 6 Спорт.

14.11.2014 г.

гр. София

/доц. д-р Венцислав Гаврилов/